

درس یازدهم؛ نقش خردمندان

خانمان سوز : ویرانگر

مغولان : اقوامی زرد پوشت با چند طایفه که در قسمت آسیای شرقی بودند

سايه وحشت : اثر ترس ، نشانه‌ی بیم و هراس

هراس انگیز : ترسناک ، وحشتناک

قتل عام : کشتار گروهی ، قتل دسته جمعی آشوب : فتنه ، شور و غوغای

هلакو : اسم یکی از نوادگان چنگیز خان
قلب مردم را در هم فشد : به کنایه مردم ایران را ناراحت کرد

دینار : سکه طلا ، پول و ثروت
مشاور : راهنمای

زیرکانه : خردمندانه
ایجاد کند : به وجود آورد ، بسازد
عجبیی : شگفت آور

تشتی : ظرف‌های بزرگ و پهن
مامور کرد : کسی را به انجام کاری گذاشت
قلعه : ساختمان محکم و بلند برای دفاع از دشمن ساخته می‌شد

مهیب : ترسناک

گمان می کردند : تصور می کردند

حادثه‌ی ناگوار : پیش آمد ناپسند

حوادث : رویدادها ، اتفاق‌ها

پیش‌بینی : غیب‌گویی ، عاقبت‌اندیشی

امکانات : ابزارها و شرایط مناسب

جذب : جیزی را به سوی خود کشیدن ،
کشش

رصدخانه : مکانی که در آن ستاره شناسان
ستارگان را مشاهده و بررسی می کنند

مراغه : نام شهری است

به کار گیرد : استفاده کند

شمار کتاب : تعداد

چیرگی : برتری ، تسلط

نسخه برداری : رونویسی کردن

همت : قصد و اراده

آثار : جمع اثر ، نشانه‌ها

از میان می رفت : نابود می شد

ولایت : سرزمین

تدبیر : اندیشیدن به منظور پیدا کردن راه حل

تاسیس کردن : بنا کردن ، پایه پذاری کردن

اداره می شدند : مدیریت می شدند

نظامیه : مدرسه های تاسیس شده توسط نظام

الملک

تحصیل کرده است : درس خوانده است

تحقیق : مطالعه

پر فروغ : پر نور

واژگان مخالف:

آلوده # نشست	پاک # برخاست	سایه # آفتاب
نیازمند # بی نیاز	دشمن # دوست	اندوه # شادی
پر فروغ # کم فروغ	معروف # گمنام	خواب # بیدار

واژگان هم خانواده:

حکومت: حاکم	جامعه: جمع ، جوامع	قتل: قاتل ، مقتول
مدارس: مدرسه ، درس	حادثه: حوادث	عجبیک عجب ، عجایب
عظمت: عظیم، معظم	لطف: لطیف	تحصیل: حاصل ، محصول